

ARASINAV ÖNCESİ GÜMÜŞ NOT

ÇEVRE SORUNLARI VE POLİTİKALARI

Ekoloji: Canlı varlıkları, yaşadıkları tabii çevre ile ve birbirleriyle olan ilişkileri bakımından inceleyen bilim dalı, çevre bilimidir.

Canlı varlıkların birbirleri ile etkileşim içinde var olduğu, doğal ya da fiziksel çevreye **ekosistem** denir.

Yapay Çevre; insanın çeşitli kaynakları, **bilim ve teknolojiyi kullanarak oluşturduğu, belli bir gelişmişliğin ürünü olan ve tamamen insan elinden çıkmış yaşam ortamları**dır.

Sanayi devrimi, insanoğlunun doğayla olan ilişkilerinde köklü bir değişimi de beraberinde getirmiştir. **Uygarlık ve insanlık tarihi açısından, o güne kadar görülmemiş ölçekteki bu değişim, diğer birçok alanda olduğu gibi çevre sorunlarının ortaya çıkması ve görünür olması açısından milat olarak anılabilir.**

Çevre ve ekonomi arasındaki ilişkinin ilk kez masaya yatırıldığı BÜYÜMENİN SINIRLARI adlı raporda, bugün uluslararası politikada geniş kabul gören "**sürdürülebilir kalkınma ve büyüme**" kavramlarının **temeli sayılabilecek görüşler ortaya atılmıştır.**

Herbisit: İstenmeyen otlara karşı kullanılan kimyasal maddelerdir.

Smog: Genelde kentlerin üzerinde sanayi kaynaklı kirleticilerden oluşan ve insanlarda bronş hastalıklarına neden olabilen sis ve duman kümeleridir.

Erozyon: Erozyon (toprak aşınımı), bitki örtüsünün yok edilmesi sonucu koruyucu örtüden yoksun kalan toprağın su ve rüzgarın etkisiyle aşınması ve taşınması olayıdır. Erozyonun başlıca nedeni, toprağı koruyan bitki örtüsünün yok olmasıdır.

Kirlilik Türleri:

- ✓ Nükleer,
- ✓ Katı Atık
- ✓ Su
- ✓ Hava
- ✓ Toprak
- ✓ Gürültü
- ✓ Elektromanyetik

Stratosfer; atmosferin 11-50 km'leri arasında yer alır ve atmosferdeki gazların % 19'u ile çok az miktarda su buharı içerir. 20 - 50'inci km'ler arasında **güneşin zararlı ışınlarını tutan ozon gazı tabakası bulunur.**

Atmosferde bulunan çok küçük katı parçacıklara ve sıvı damlacıklarına (saf su damlacıkları hariç) **partikül** denir.

Güneşte gerçekleşen tepkimeler füzyon tepkimeleridir.

Türkiye'de gürültü kaynaklarının başında **Trafik** gelmektedir. Bunu inşaat işlerinden, sanayiden, hava trafiğinden ve demiryolu trafiğinden kaynaklanan gürültü izlemektedir.

ARASINAV ÖNCESİ GÜMÜŞ NOT

ÇEVRE SORUNLARI VE POLİTİKALARI

Isıl Genleşme Okyanus, deniz ve büyük su kütlelerinde mevcut toplam su miktarında artış olmamasına karşın hacimde artışa neden olur.

Önlemler göz önüne alındığında **iki temel yaklaşım** söz konusudur:

- *Uyum politikaları*
- *İklim değişikliğini önleyici politikalar*

Artan UV-B ışınması birçok bitkinin fotosentez yetisini azaltarak verimliliğinin düşmesine neden olmaktadır.

Yağmur ormanlarının yok edildiği bölgelerde yağış miktarında %20 ve buharlaşmada %30 azalma, ortalama günlük sıcaklıklarda 2,2°C'lik artışların olacağı tahmin edilmektedir.

NÜKLEER ENERJİ: Nükleer enerji karbon ayak izi açısından iklim değişikliği üzerinde daha az baskı oluşturmaktadır.

Radyoaktivite (ışın etkinliği) kararsız atom çekirdeklerinin kendiliğinden parçalanıp ışınım yayarak başka atom çekirdeklerine dönüşmesi olayıdır.

Vahşi depolama, katı atıkların rastgele dökülerek yer altı ve yüzey su kirliliği, toprak kirliliği, patlama ve yangın tehlikesi başta olmak üzere görüntü kirliliği, toz ve kötü koku yayılması gibi birçok çevresel soruna yol açan bir yöntemdir.

pH: Bir çözeltinin asitlik veya bazlık derecesini tanımlayan ölçü birimidir.

Ozon tabakasının incilmesi konusu ilk kez 1976 yılında Birleşmiş Milletler Çevre Programının (UNEP) yönetim kurulunda tartışılmıştır.

Ötrofikasyon: Su kaynaklarında azot ve fosfor artışına bağlı olarak, bunları besin maddesi olarak kullanan **alglerin (mikroskopik yosunların) hızla çoğalması ve bu bitkilerin ölmesiyle oluşan organik atıkların sudaki mikro canlı faaliyetlerini arttırması** olayıdır.